

BARDAKOĞLU: LAİKLİK YANLIŞA KALKAN YAPILDI

Erdoğan'ın Mısır'daki çıkışından sonra Türkiye yeniden laikliği tartışıyor. Eski Diyanet İşleri Başkanı Bardakoğlu da laikliği savunuyor: Laiklik yanlıslara kalkan yapıldı

13 Ekim 2011 Perşembe 07:59

Diyanet İşleri eski Başkanı Prof. Dr. Ali Bardakoğlu'na göre Türkiye'de tartışılan yanlıslara kalkan yapılan laiklik kavramı. Üstelik bu, laiklik yanlıları ve karşıtları ayrışmasına da yol açabiliyor

Diyanet İşleri eski Başkanı Prof. Dr. Ali Bardakoğlu ile laiklik tartışmalarından Türkiye'nin İslam coğrafyasındaki yerine, aydınların dine bakışından kendini Müslüman olarak tanımlayan kesimin giderek maddileşen yaşamına kadar birçok konuyu konuştuk.

- Toplumunu saran dini içerikli tartışmalar hakkında ne düşünüyorsunuz?

İnsanların dinle öyle ya da böyle ilgilenmesini ben tabii karşılıyorum ama dini konular bilgi ve uzmanlık gerektirir. Yani insanların dini konuları sırf kendi tercihlerini onaylatmak için tartıştırmak istemelerini doğru bulmuyorum. Din; bizi onaylamak değil, bize yol göstermek için vardır. Tartışmaların önemli bir kısmı, 'dini bilgi açısından toplumu daha iyi aydınlatma'dan çok, dindarlık tarzını beğenmediğimiz ötekini hırpalama ve aykırı olarak dikkat çekme şeklinde cereyan ediyor. Tabii ilgi çekiyor ve bu ilgi herkesin iştahını kabartıyor. Ama doğru değil! Mesela laiklik konusu var önümüzde...

- Laiklik tartışmalarına gelelim o zaman...

Laiklik, Türkiye'de tartışma konusu olan bir kavram değil esasında. Ama bazen laiklik adı altında birtakım kısıtlamalar, yanlış yönlendirmeler, rahatsız edici baskılar gündeme düştüğünde; laiklik o yanlışların koruyucu kalkanı yapıldığı için tartışma konusu ve dolayısıyla laiklik yanlıları ve karşıtları ayrışması olabiliyor. Mesela totaliter bir laiklik anlayışına sahipseniz, laiklik her zaman tartışılır. Ama özgürlükçü bir laiklik anlayışı niye tartışılın ki? Demek ki burada tartışılan aslında laiklik kavramı değil totaliter yaklaşım! Bırakalım artık herkes özgürce kendi tercihini kendisi yapsın!

- Şimdi içinde bulunduğumuz durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye'de laikliğin her tür örneğini yaşadık biz... Ama laikliğe karşı, geniş halk kitlesi genelinde bir büyük soru işareti oluşmadı. İnsanımız arif olduğu için laikliğin yanlış

ellerde, yanlış amaçlar için kullanıldığını gördü ve bunu o olaya özgü olarak algıladı.

- Başbakan Erdoğan 'Kişi laik olmaz, devlet laik olur. Ben Müslüman'ım' dedi. Ve bu açıklaması tartışmaları da beraberinde getirdi. Başbakan'ın bu açıklaması için siz ne diyacaksınız?

Sayın Başbakan'ın söylediklerini doğru buluyorum. Devletin laikliğiyle bireyin dindarlığı çelişen bir durum değil. Ancak bugün dünya ve toplumlar hızlı bir şekilde sekülerleşiyor. Ne demek bu? Dünyevileşiyor. Tabii dinden çok söz edilmesi, dindarlığın belli sembollere indirgenerek algılanması bu sekülerleşmenin olmadığı anlamına gelmez. Medyatik tabirle 'İslamcı' kesimin de hızla sekülerleştiğini söylersek haksızlık etmiş olmayız.

- Peki bu sekülerleşmeyi örnekleştirirseniz...

Örneğin namazını kılarken, Kur'an dinlerken gözünden yaşlar akıyor ama seccadeden kalktıktan sonra o gidiyor, yerine bir başkası geliyor sanki ve tamamen yeni dünyanın kurallarına göre davranmaya başlıyor. Ahlak eksenli dindarlığın yerini kolay dindarlık tarzları aldı. Hayatımızın dünyevileşmesi, intiharımızdır.

BÜYÜK İKİYÜZLÜLÜK HANGİ TESTİ ÖNCE KIRILIR BİLEMEYİZ!

- Türban konusunda deniliyor ki 'türban ne şapka ne de Türk kadının geleneksel başörtüsüdür. Türban bir örtü değildir. Cumhuriyete ve ilkelerine karşı olanların simgesidir' Bu konuda ne diyacaksınız?

Şimdi Türkiye 'bu özgürlüğün önünün açmalı mıyız yoksa kısıtlamalı mıyız' noktasında. İnsanları laiklikle başörtüsünden birini tercihe zorlayıp toplumu ayrıştırmak, ikiyüzlülüğü artırır, toplum huzurunu kökünden sarsar. Laiklikle başörtüsünü karşı karşıya getirmek laikliğe en büyük kötülüktür, körlüktür ve kör bir inatlaşmadır. Laiklikle türbanı karşı karşıya getirdiğimiz vakit hangi testinin daha erken kırılacağını bilemeyiz.

- Nasıl bir kırılmadan söz ediyoruz?

Başını örten kızlarımızın demokrasi konusunda çağdaş dünyadan farklı düşündüğünü nereden biliyoruz? Zihin okumalar fevkalade yanlış! Başını açan bir insanın başını açmasını tehlike olarak algılamak da, başörtüsünü bir tehlike olarak görmek de bir hastalıktır, bir paranoyadır. Ayrımcılığın her türlüsüne karşı olmalıyız.

Aydınların bugün şikayet hakkı yok

- Atatürk dönemindeki laiklik anlayışı da bugün tartışılan konular arasında...

Gazi Mustafa Kemal Atatürk hiçbir zaman laikliği dinsizlik, dini baskı altına alma ve din karşıtlığı olarak algılamadı. Diyanet İşleri Başkanlığı'nı Atatürk kurdu. Kur'an'ın ve hadislerin Türkçe tercümesini, tefsir ve hadis kitaplarının yazılmasını ve insanların Kur'an'ı iyi anlamasını arzu etti. Ancak onun başlattığı bu çizginin sonradan aynı şekilde sürdürüldüğünü söyleyemeyiz.

- Günümüzde durum nasıl?

Belli bir yumuşama var ve özgürlükçü laikliğe doğru adımlar atıldığını görüyoruz. Bugün Amerika'da da özgürlükçü laiklik anlayışı öndedir. Onlar da militarist, özgürlükçü ve totaliter laiklik ayrımını hep yapar. Ama unutulmamalı ki, dini yok sayan bir laiklik ve yönetim anlayışı toplumu daha iyi noktalara götürmez. Türkiye'de bir sorun da entelektüellerin durumu.

- Entelektüelleri hangi açıdan sorun olarak değerlendiriyorsunuz?

Aydınlarımız dini, hep ötekinin dini olarak gördükleri için, din konusunun hep o ötekini hırpalayacak şekilde tartışılmasını istiyorlar. Aydınlarımız, sanayicilerimiz, zenginlerimiz din konusunda elini taşın altına koymadı. Çocuklarının dini eğitim almasına, din bilgini olmasına yanaşmadılar. Hep daha çok para kazanacakları okullara gönderdiler ve bu işleri hep başkalarından beklediler. Bugün şikayet etmeye hakları yok!

- Peki çocukları dini okullara gitseydi daha farklı mı olurdu?

Keşke ilk baştan itibaren aydınlarımız, İslam dininin o aydınlık mesajını en iyi şekilde anlamaya talip olsa ve topluma aktarabilselerdi. Ve keşke bugün Müslümanlığı başka ülkelerde oluşan olumsuz görüntüler ve çağı okumaktan uzak ezbere dayalı sığ görüşler temsil ediyor olmasaydı... Yani bugün Batılıların aklına; İslam ülkesi deyince geri kalmışlık, sefalet, kirlilik, tembellik geliyor, kargaşa ve kavgalar geliyor. Dindarlık anlayışımızı 21. yy'da gözden geçirmemiz lazım! Türkiye olarak daha iyi durumdayız ama buna ne yazık ki sevinemiyoruz.

- Bir yandan da Türkiye olarak İslam dünyasının 'model ülkesi' diye anılıyoruz...

Türkiye'nin başarılı olduğu alanlar var tabii. İslam ülkelerindeki o radikal dini anlayışlar Türkiye'ye nüfuz edemedi. Bunda Türkiye'nin Osmanlı'dan devraldığı dini bilgi mirasının, imam hatip okullarının büyük payı var. Okullar dışlamacı, tekfiri öne çıkaran, sürekli insanları kategorize eden bir din anlayışı yerine; sevgiyi, saygıyı, hoşgörüyü esas alan, geleneği ve modern dünyayı ayrı ayrı önemseyen bir dini anlayışı geliştirdi. Oysa ki imam hatip liselerini konuşurken hep olumsuz yönlerini konuşuruz.

- Büyük kentlerdeki modern yaşam da bizi maddiyata sürüklüyor...

Evet, mahalle kavramını yitirdik. Ne yazık ki, göğe doğru çıkan yüksek apartmanlar yapmayı şehirleşme ve modernleşme zannediyoruz. Toplum hızlı şekilde maddileşiyor. İnsanlar; hiç kimseyi görmeden, kimseye selam vermeden ve hal hatır sormadan kapalı garaja girip, arabasından inip, asansörle dairesine çıkmayı modern hayat zannediyor. Halbuki farkında olmadan kendine yazık ediyor.

ARTIK ŞARK ÜLKESİ OLMAYI BIRAKALIM**- Nasıl bir Türkiye istiyorsunuz?**

Türkiye'de normalleşmeyi, sivilleşmeyi; özgürlüklerin artması ve toplumsal barışın sağlanması adına tek çıkar yol görüyorum. Türkiye hızlı bir şekilde demokratikleşmeli. Sadece bir alanı kastederek sivilleşelim demiyorum. Bütün alanlarda sivil inisiyatifi desteklemeye, normalleşmeye ihtiyaç var. Artık Ortadoğu ve şark ülkesi olmayı bırakıp, daha evrensel standartlara doğru gitmeliyiz. Sosyal cemaatleşmeyi modern hayatın olumsuzluklarına karşı bir refleks olarak görebilirim. Ancak bunun dini cemaatleşmeye dönüşüp yeni egemenlik alanları oluşturma çabası Türkiye'nin geleceği açısından sorundur. Buna dikkat edilmemesinin doğuracağı sonuçları kestiremeyenlerin bazı İslam ülkelerine bakmaları yeterli!

Haber Kaynağı : Haber7.com

<http://www.hakimiyet.com/> sitesinden 14.02.2020 tarihinde yazdırılmıştır.